

Oves by neměl být opomíjená plodina

Pěstitelům se nabízí velké množství odrůd polních plodin a sortiment se stále zdokonaluje. S odrůdami firmy Selgen, a. s., včetně mnoha novinek se měli možnost seznámit na tradičním semináři v Táboře.

Seminářem provázel Ing. Hynek Bina z pořadatelské firmy, který také popsal současný sortiment odrůd pluchatého a nahého ovsu. V úvodu svého vystoupení připomněl, že oves setý je nejstarší známá obilnina. Tato

pěstování je potřeba porosty ovsu regulovat.

Největší podíl množení

Z celkové množitelské plochy ovsu v České republice v roce 2019 zaujímaly odrůdy firmy Sel-

gen. Vykazuje vysokou odolnost vůči polehání. Odrůda, která se uplatňuje na krmení, dobře snáší vlhké půdy. Odrůda Kertag poskytující stabilní výnosy má větší žluté zmo. Výborně snáší přísušky. Vykazuje velmi dobrou odolnost proti polehání a vysokou odolnost vůči lámání stébla. K vysoce výnosným patří odrůda Obelisk se středně dlouhým stéblem a dobrou odolností vůči polehání. Odrůda s velmi dobrým zdravotním stavem je vhodná i do suchých oblastí. Zmo dosahuje vysoké objemové hmotnosti. Stabilně vysoké výnosy poskytuje odrůda s větším žlutým zmem Korok. Tato středně raná odrůda má vynikající zdravotní stav. Z odrůd ovsu má nejvyšší objemovou hmotnost 54 kg/hl. Zmo disponuje vysokým obsahem dusíkatých látek přes třináct procent.

V registračních zkouškách se nacházejí dvě novinky, které byly ve druhém roce zkoušení. Novoslechtění SG-K 15689 má delší stéblo odolné vůči lámavosti. Odrůda má dobrou odolnost proti padli a sněti. Zmo dosahuje vysoké objemové hmotnosti. Druhá novinka SG-K 15647 raněji metá. Vykazuje odolnost vůči padli, sněti a rzi ovesné. Odrůda poskytuje větší zmo s jemnou pluchou. Dosahuje vysoké obje-

Oves patří k opomíjeným plodinám na našich polích

Foto Hana Honsová

Sortiment odrůd ovsu popsal Ing. Hynek Bina

Foto Hana Honsová

Milan Čechlovský představil největší firmu na zpracování nahého ovsu

Foto Hana Honsová

plodina má příznivé fyto-sanitární účinky na půdu. Oves se považuje za dobrou plodinu, ale extenzivním způsobem se nedosáhne dobrých výsledků.

Oves má mnohostranné využití. Může se mimo jiné uplatnit na zelené kmeny, na siláž, do luskovinoobilných směsí i jako krycí plodina. Jedná se o obilninu vhodnou pro výživu lidí i zvířat, která má příznivé dietetické účinky. Oves lze pěstovat ve všech výrobních oblastech. Není náročný na předplodinu. U pluchatého ovsu se vysévá čtyři až pět milionů klíčivých obilí na hektar (160 až 200 kg), u nahého ovsu se výsevek zvyšuje na 4,5 až 5,5 milionu klíčivých semen na hektar, což odpovídá hmotnosti 130 až 160 kg. V agrotechnice ovsu má důležité místo dusíkaté hnojení. Hnojí se základní dávkou sedmdesát až sto kilogramů dusíku na hektar. Platí zásada, že čím jsou půdy horší, tím více se hnojí. Druhé dusíkaté hnojení se uplatňuje ve fázi prvního až druhého kolénka. Při intenzivním způsobu

pěstování je potřeba porosty ovsu regulovat. V ČR se množilo celkem 22 odrůd ovsu na ploše 2061 ha. Z odrůd firmy Selgen k nejrozšířenějším patří Korok (22 %), Atego (18 %), Kertag (16 %) a Obelisk (6 %). Atego představuje dlouhodobě nejpěstovanější odrůdu pluchatého ovsu v ČR. Poskytuje stabilně vysoké výnosy. Odrůda s kratším stéblem má středně velké žluté

Nejrozšířenější odrůdou pluchatého ovsu je u nás Korok

Foto Hana Honsová

Oves lze využít do luskovinoobilných směsí

Foto Hana Honsová

mové hmotnosti. Objemová hmotnost obou novinek dosahuje 55 kg/hl. Obsah dusíkatých látek v zrně obou novošlechtění se pohybuje nad třináct procenty. Černý pluchatý oves Raven má velké zmo a ze sortimentu poskytuje nejvyšší objemovou hmotnost. Výnos je srovnatelný se žlutosemennými odrůdami ovsu. Vykazuje velmi dobrou odolnost proti polehání. Uplatní se především pro zatěžovanou zvl-

řata, například pro závodní kůně. Nejvýnosnější odrůdou černého pluchatého ovsu je Celeste s registrací v roce 2019 ve Francii. Tato novinka má krátké stéblo a rané metání. Disponuje vysokou hmotností tisíce semen i objemovou hmotností.

Zpracovávají nahý oves

Na množitelských plochách nahého ovsu v ČR se v roce 2019 uplatnilo 83 % odrůd firmy Selgen. Na našem území se množilo celkem devět odrůd nahého ovsu na ploše 731 ha. K nejrozšířenějším odrůdám nahého ovsu firmy Selgen patří Kamil, Patrik, Oliver, Santiny a Saul. Nižší vzrůst, velké zmo a velmi dobrá odolnost proti polehání charakterizují odrůdu nahého ovsu Kamil. Obilky mají nízkou pluchatost i při polehnutí a vysoký obsah tuku. K vysoce výnosným patří odrůda nahého ovsu Patrik s kratším stéblem a dobrým zdravotním stavem. Novinky představují odrůdy nahého ovsu Santiny a Marco Polo. Nové výnosné odrůdy s dobrým zdravotním stavem vykazují dobrou odolnost proti polehání. Obě odrůdy mají velké

zmo. Podíl pluchatých zrn se pohybuje na velmi nízké úrovni. Obsah dusíkatých látek v zrně dosahuje čtrnácti procent.

Nahý oves zpracovává firma Emco spol. s r. o. Jak uvedl zástupce společnosti Milan Čechlovský, český rodinný podnik je na trhu už třicet let. Vločky a další ovesné produkty dodávají nejen na domácí trh, ale polovinu produkce vyváží do více než padesáti zemí světa. Společnost Emco získala titul Rodinná firma roku 2017. Mlýn v roce 2018 prošel modernizací. V současnosti se uplatňuje moderní švýcarská technologie. Zároveň došlo k rekonstrukci výrobních prostor. Firma mele především ovesné vločky celé a jemné a také pšeničné vločky. Z namletých vloček se vyrábějí různé produkty. Výrobní závod sídlí v obci Hrdly na Lito-měřicku. V ČR se ročně vyprodukuje 21 až 26 tisíc nahého ovsu. Společnost Emco každý rok zpracuje kolem devíti tisíc tun. Mlýn by mohl zpracovat ještě zhruba o třetinu nahého ovsu více.

Ing. Hana Honsová, Ph.D.
Praha